

A lakáskérdés megoldásának feladatai városban és falun.

Előadássorozat a kislakásépítésről február 21—április 3-ig.

Amikor nagy a nélkülözés, rendszerint kevésbbé vagyunk válogatóságok abban, miképpen enyhítsük a szükségét. Fennáll tehát a valószínűsége és sok tekintetben a veszedelme annak, hogy a mai lakáshiány csökkentésére a háború után válogatás nélkül, könnyen olyan módokat és utakat kövessünk, amelyek gyorssegély címén nincsenek tekintettel egyébre, mint a pillanatnyi szükség enyhítésére, ha felkészületlenül érnének a lakásépítés terén megnyíló lehetőségek. A mai kényszerű lakástermelési tétlenség azonban nem lehet jogcím arra, hogy a várakozás álláspontjára helyezkedve beérjük a jobb jövőbe vetett reménységgel. És tévedés volna az is, ha abban bízánk, hogy valamikor majd csak folytatódik az élet, ahol megakadt. Folytatódásról ugyanis nem lehet szó: ez a háború van annyira történelemalakító jelentőségű. Ha pedig újrakezdés előtt állunk, akkor fel kell készülnünk rá. Ezért a jelen időkét másképpen nem értelmezhetjük, minthogy olyan lesz a jövő fejlődés, ahogyan arra most előkészülünk.

Amíg az élet rendes ütemében a fejlődés erőviszonyai megoszlanak és azok egységbe fogása, tervszerű irányítása csak különleges szervező eszközökkel lehetséges, a lakásépítési szükségletek kielégítése terén mu-

tatózó mai pangás ideje ezt a szervező beavatkozást önként kínálja fel. Ha viszont nem élünk ezzel az alkalommal és a gazdasági tényezők esetleges szabad érvényesülésére bízunk az új fejlődési hullám nekilendülését és lefolyását, pótolhatatlan lehetőségeket mulasztunk el.

Aki a multszázadi városiasodástól a közelmúltig a lakásépítési tényezők érvényesülését magasabb szempontból tekinti át, annak nincs szüksége különösebb képzeletre ahhoz, hogy meg tudja ítélni, milyen lenne a háború után a lakásépítés országszerte akkor, ha a feladat jövő megszervezésénél nem szerzünk érvényt mind azoknak az országos érdekű szempontoknak, amelyeket a kérdés érint. Egyesek, sőt egyes helyi hatóságok törekvésein túlmenően egyfelől országos viszonylatú tervszerűséghez, másfelől a lakáskultúra részletekbe menő elmélyítéséhez azonban, sok vonatkozásban több kell. Ezt a többletet kívánja szolgálni a maga eszközeivel a lakástermelés kérdéseinek megoldása terén az az *ankét*, amelynek megrendezését az előrelátó és a multnál fokozottabban tervszerű célkitűzések teszik időszerűvé.

Az *ankét* programjában egymás mellett szerepel mérnök, jogász, orvos, szociológus, statisztikus, kertész, közgazdász stb., részben az anyag felosztásában a rájuk eső résznek hivatalból szakértői, részben magánmunkálkodásuk révén előadásuk tárgyának kimagasló képviselői. Tudjuk, hogy többen kimaradtak az illetékesek közül, amiért szíves megértésüket kérve annak a re-

A kislakásépítési *ankét* programja.

(Az előadások minden hétfőn és pénteken d. u. 6 órakor kezdődnek.)

Február 21. (hétfő)	Bornemisza Géza: Lakásépítés és anyaggazdálkodás.	vitéz Irsy László: A lakástermelés kérdése városrendezési szempontból.
Február 25. (péntek)	dr. Antal István: Kislakásépítés és nemzetvédelem.	dr. Darányi Gyula: Építés- és lakásegészségügy.
Február 28. (hétfő)	dr. Gergelyffy András: Lakásügyi kényszergazdálkodás.	dr. Dobrovits Sándor: A lakásügy a statisztika tükrében.
Március 3. (péntek)	dr. Kádár László Levente: ONCSA építkezések.	dr. Gortvay György: A lakáskérdés szociális vonatkozásban.
Március 6. (hétfő)	dr. V. Vass Elek: A házhelyjuttatás, mint a kislakáskérdés megoldásának eszköze	dr. Márffy Ede: A kislakásépítés pénzügyi és adópolitikai kérdései.
Március 10. (péntek)	dr. Szendy Károly: A szociális lakástermelés a Székesfővárosban.	Dörre Endre: Elavult városrészek szanálása.
Március 13. (hétfő)	dr. Kotsis Iván: Kislakások tervezése.	dr. Saághy Ferenc: A nagyvárosi élet egészségügyi ártalmai.
Március 17. (péntek)	Kisdi Pál: A munkáslakásépítés.	dr. Korompay György: A lakótelepülés helye és megtervezése városban és falun.
Március 20. (hétfő)	dr. vitéz Kiss Tibor: Magyar ház a magyar tájban. A lakókert megoldásának építészeti feladatai.	Ormos Imre: A lakókert megoldásának kertészeti feladatai.
Március 24. (péntek)	dr. Kotsis Endre: Időszerű vidéki építési anyagok és szerkezetek.	Tóth Kálmán: Az ONCSA házak lakásai.
Március 27. (hétfő)	Ottó László: A lakásfűtés és szellőztetés műszaki megoldása.	dr. Urbanek János: A lakás világításának megoldása.
Március 31. (péntek)	Stumpf Károlyné: A lakáshasználat a gazdaságos háztartás szempontjából.	Tattay György: A kislakás műszaki felszerelése és bebútorozása.
Április 3. (hétfő)	dr. Andriska Viktor: A lakás karbantartása és a lakásfelügyelet.	vitéz Becske Kálmán: Felkészülés a lakásépítés jövő feladataira.

Az előadássorozatra minden érdeklődőt tisztelettel meghív

az *Előkészítő Bizottság*.

(Rendezőségi iroda: Műegyetem, Központi Épület, I.64. Városépítéstani Intézet, telefon: 259—528.)

ménységnek kívánunk kifejezést adni, hogy legalább hozzászólások alakjában ők is hozzájárulnak a felvetett kérdések megvitatásához. Hogy új eredmény csak az illetékesek tudásának, igazának összegezésével érhető el, az természetes. Ezért nem lehet kétséges az sem, hogy ez az ankét, mely célja szerint, egyéni és rész-érdekek teljes mellőzésével, éppen ezt kívánja szolgáltni, a szóban forgó feladat megoldásához nagymértékben közelebb segíthet. A program összeállításánál az volt a kiindulás, hogy az ankét teljes anyagát felölelő tervbevett kiadvány lehetőleg mindazt magába foglalja, ami általánosságban a lakásügy jövő felvirágoztatásánál hasznos alapul szolgálhat.

Ezzel az elgondolással és ajánlással hívjuk fel a magyar mérnöktársadalom figyelmét a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében 1944. évi február 21-étől április 3-ig tartandó

Kislakásépítési Ankét,ra,

amelyet a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet bevonásával a kérdésben érdekelt több társadalmi alakulat és közületi szervezet rendez.

Tudósítás a választmány 1943. évi december hó 15-én tartott (801. sz.) rendes üléséről.

Vitéz Becske Kálmán elnök az ülést megnyitja és megilletődéssel emlékezik meg Bender Ernő elhunytáról.

Dr. Sándor Zoltán főtitkár beszámolójában megemlékezik a vízépítési szakosztály nagyszerű előadássorozataról és a svájci mérnök- és építész-egylet megkereséséről, mely szerint Padányi Gulyás Jenő tagtársunkat a magyar építészetről szóló előadás megtartására óhajtja felkérni. Egyletünk örömmel veszi, ha a két egylet között tagjaiknak kölcsönös előadásai útján szorosabb együttműködés jön létre.

A felterjesztések tárgyalása során az elnök felkérésére dr. Müller Pál szakosztályi elnök ismerteti a budapesti központi városházának és környékének kialakítása tárgyában készült, a szakminisztériumokhoz és a Fővárosi Közmunkák Tanácsához felterjesztendő feliratot, melyet a választmány elfogad és elküldését elhatározza.

A főtitkár a továbbiakban a bizottsági tagok kiküldéséről, különböző képviseltelekről számol be. Megemlékezik a kolozsvári osztályunk helyiségavató ünnepélyéről. Kassai osztályunk megalakulását ottani tagtársaink szorgalmazzák; az előkészítés munkáját az elnök felkérésére Lósy-Schmidt Ede tagtársunk ismerteti.

Az elnök megköszöni előadónak részletes beszámolóját és mind az ő, mind Szabó József okl. gépészmérnök, az Országos Villamosművek Rt. kerületi felügyelőjének fáradozásait, felvidéki kartársaink érdeklődését és együttérzését.

A közgyűlés előkészítésével kapcsolatban a főtitkár javaslatára a választmány a közgyűlés első időpontját március hó 20 és 21-ben, második időpontját április 19 és 20-ban állapítja meg.

Bolváry-Emszt Antal igazgató az átalakítási és tatarozási munkálatok költségeiről jelent, és felhatalmazást kér, hogy a folyó évi költségvetés keretében tovább vezethesse az Egylet anyagi ügyeit.

Bándy István háznagy jelentésében beszámol a legutóbbi választmányi ülés óta rendezett társasösszejevelekről és jelenti a legközelebbi társasösszejevetel időpontját és tárgyát.

Az elnök köszönetet mond az építési bizottságnak,

élen Schulek János tiszteleti taggal, a nagyterem szépen sikerült tatarozási munkájáért.

A választmány új rendes tagokul felvette: Baldóczy István okl. erdómérnököt, Baticz Dezső okl. építészmérnököt, Bedross Endre okl. erdómérnököt, békási Békassy Ádám okl. építészmérnököt, Bélaváry Mihály, Bencze Lajos, Dermendzsin József, Egrý Károly okl. erdómérnököt, Fejér Gyula okl. gépészmérnököt, vitéz Fejes József, galánthai Fekete Gyula, Földes Tibor, Gereházi Károly, Holbay Miklós, Jónásch Kornél, Kállay Árpád, dr. Kovács Ernő, Maczkó István, Mikeváry Tivadar okl. erdómérnököt, Mosonyi Emil okl. mérnököt, Nagy László, Nagy Zoltán okl. erdómérnököt, Nánásy Géza okl. vegyészmérnököt, Palkó László, vitéz Szilágyi-Ilosvay Lajos, Tóth Antal, dr. Trauer Ervin okl. erdómérnököt, Ullrich Zoltán okl. mérnököt, Zoltán János okl. erdómérnököt;

újra felvette rendes tagul Langer Béla okl. mérnököt;

ösztöndíjas tagokul felvette: hatolykai Pap István okl. mérnököt, Gócza József okl. mérnök, okl. építészmérnököt, Melles Tivadar okl. mérnököt, Mayer Géza, Vas Károly, Törley Dezső okl. vegyészmérnököt, Sváb János és Terplán Zénó okl. gépészmérnököt.

Végül a főtitkár javasolja a választmánynak, hogy a megüresedett titkári tisztséget Vas Károly okl. vegyészmérnök, ösztöndíjas taggal töltsse be. Javaslatához a választmány egyhangúan hozzájárul.

Bándy István.

Tudósítás

az Anyaegyletben megtartott szakosztályi ülésekről.

A mű- és középítési szakosztályok 1944 január 3-i ülésének jegyzőkönyve.

Elnök Misley Sándor, jegyző: ifj. Dümmerling Ödön. Az ülés színhelye az új OTBA-kórház.

Az elnök igen nagyszámú hallgatóság előtt nyitja meg az ülést, s köszönetet mond a kórház igazgatóságának és a pénzügyminisztériumnak, hogy lehetővé tették a szakosztályoknak a kórház megtekintését. Felkérésére Csánk Elemér ismerteti a kórháztervezés előzményeit és nehézségeit, rámutatva arra, hogy a vízszintes elrendezéstől a tervpályázat tanulságai alapján eltértek, s a függélyes elrendezés alapján készültek az építési tervek. Az előadó részletesen ismerteti a kórház beosztását, majd a szakosztályok nagy érdeklődéssel tekintik meg az előadó szakszerű vezetésével az egész épületet, kiindulva a kórház legfelsőbb emeletén lévő konyhaszárnytól, a műtőkön, laboratóriumokon, stb-n keresztül, egészen a kazánházig. A rendkívül érdekes és tanulságos helyszíni ismertetésért az előadó tervező építésznek az elnök hála-köszönetét fejezi ki.

Az elnök ismerteti a Mérnöki Kamarának az ország különböző helyein építendő olajmagraktárak, az OTI Iskola-utcai bérház-építése és a hódmezővásárhelyi OTI székház tervpályázatára vonatkozó átiratait. Az OTI kiírásokkal kapcsolatban a szakosztályok elhatározzák, hogy a Kamara átiratához hasonló módon kívánnak eljárni. Pócza József bejelenti a beszercei pénzügyi székház, dr. Hoepfner Pál a Ferenc automata távbeszélőközpont tervpályázatának eredményét. Halászy Jenő lemondásával megüresedett szabadkai tervpályázati zsűritagságra az eddigi póttagot, ifj. Vaitz Sándort, helyére pedig dr. Bardón Alfrédet választják meg a szakosztályok.